

marta. praf de vară. eu

Stau la stație cu frica să nu mă prindă directorul că fug de la ore. În aer stă o înăbușeală de vară chiar dacă începuse toamna, praf și miros puternic de roșii care vin din căruciorul pentru piață al Babei Victoria. Autocarul întârzie cu 10 minute, specific. Merg la serviciu, fug de la ultima ora de istorie, de asta în cele 10 minute de întârziere îmi frământ palmele și îmi las obrajii inundați de pete roșii. Asta este starea prin care trec în fiecare vineri. Lucrez la un centru de zi pentru copiii din familii social vulnerabile, nu mi-a plăcut niciodată definiți asta, nu mi-au plăcut definițiile vreodată.

Sunt o fată de 17 ani, născută la țară, am în dulap o ie și în geantă un carnet de poezii, o agendă plină de 9 și 10 deși de la o vreme puțin îmi pasă, pot ciopli în lemn pentru că așa m-a învățat tata, și mi-am găsit un post de muncă, iar din primul salariu am cumpărat un tort, l-am adus acasă simțindu-mă tare eroid în acea zi, ca și badea, când aduse acasă primul lui prins de pește.

Autocarul întârziat ne scaldă în praf, se lasă inundat de morocănitul babelor și de plânsul unui copil supărat că nu mai are loc lângă fereastră, mama lui scoate o bismăluță și-i șterg nasul. Asta cred că îmi place cel mai mult la sat, că mai avem bismăluțe, că mama ține în raftul de jos al dulapului bismăluțe proaspăt călcate, albe, croșetate, cu horboțică tandră. Satul Răuțel e un sătuc mic, tata spune că e mare... Satul meu se trezește de dimineață, ia autocarul, trenul sau mașina și merge să alimenteze orașul cu brațe de muncă, revine acasă seara, acasă, unde e lumina aprinsă și îl așteaptă cineva, de asta cred că satul meu este unul fericit, foarte fericit!

Am întârziat cu 15 minute, copii mă zăresc, saltă și strigă câte ceva într-o isterie infantilă, de parcă s-ar face mulțumiți cu câte o bucată din mine. Ana se laudă cu noua ei rochie, Liuba îmi întinde un măr, Ridic fiind prea mic de statură mă trage de piciorul stâng ca să-l pot auzi, a luat azi primul 10 în viață și e atât de fericit. Cu ei am învățat „fericirea primului lucru făcut”. Hai să vă fac un portret al lucrurilor pe care le puteți învăța de la ei: Andrei se apucă de toate muncile și pe toate le lasă neterminate, dar entuziasmul cu care o face e numai bun de pus la muzeu, entuziasmul oamenilor maturi zici că a dispărut o dată cu dinozaurii; Ana venise și azi cu un pachetel de bomboane, mici, de sticlă, și le-a împărțit tuturor; Veta alergă des la oglinda din baie ca să-și îndrepte cosițele; Dumitru stă ca un struț ascuns în gulerul său, se rușinase pentru că Ianna, fata de care-i place, îi șoptise ceva la ureche; Petea umblă mereu cu o lupă după el, azi a prins un gândac, Lena îl trage de umăr și-l roagă ca să-l elibereze; Mișa și Dania sunt frați, Dania are privirea asta coborâtă și pitică, plină de frică a unui copii căruia îi spuse vreun matur tâmpit că nu are voie să

privească în sus și el speriat ascultă, Mișa e mai mare, și mai puternic, într-o zi mi-a cerut ac și ață ca să coase gaura de pe hanoracul fratelui său.

Am un copil pe care l-am îndrăgit, Marta. Azi poartă în ureche cercei improvizați din cireșe târzii, are un breton caraghios, părul des și scurt care o seamănă cu un castan ce se rostogolește în palme. Marta e îmbrăcată de parcă adormise pe ea un curcubeu, poartă un tricou verde, o fustiță roz și ghete albastre cu șireturi galbene. Vorbește des despre bunica, nu știu dacă are mamă. Suflet mășcat, ochii mășcați, mașcată la voce, râde mășcat chiar dacă îi lipsesc vreo patru dinți, are mersul apăsător al unui cosmonaut proaspăt coborât pe lună, Marta e toată mășcată în pofida staturii pitice. Mă zărește, îmi întinde fața fericită ca să o trag moale de obraz, e ritualul nostru.

- Лаура Дмитриевна, сделай мне солнце!

Se referă la caruselul improvizat pe care îl fac maturii atunci când își învârt copiii în brațe. Am căzut de acord să-i fac un soare de 5 ori și mi-a promis că după asta se apucă de muncă. Cu ghemotocul ăsta mic mereu duc tratative.

Stăm într-o sală cu ferestre largi, eu și cei 17 copii care mi se adresează după patrimoniu. Băieții au șlefuit tocători, fetele au împletit brățări și mi le-au atârnat de mână, m-am trezit și cu o coroniță în cap. Venise ora mesei, am aranjat totul suficient de senin ca șeful supraveghetor să fie mulțumit, doi băieți au primit sentința să iasă din sală pentru că făcuseră gălăgie, azi vor rămâne fără mâncare.

În sunetul lingurilor care se ciocnesc de farfurii, șoșotit și molfăit cuminte o zăresc pe Marta cum pune două chifle într-un șervețel și biscuiții pe care-i primise pe post de desert. Zic: „De ce faci asta?” Mă privește spionic, duce degetul arătător la buze și îmi face un semn să-i păstrez secretul „Мальчики... Вити, они не покушали”

M-am uitat în jur, la grădina de oameni ce crește în fața mea, sunt 17 copii și dintre ei vreo 10 și-au pus biscuiții de-o parte, rezervați pentru cineva pe care ar vrea să-l vadă mai fericit. Poartă pe frunte frământări, poftă agitată pentru prăjituri, regretul copilăros că nu le vor mânca și exaltarea imaginându-și împlinirea celor cărora le vor oferi prăjiturile. Actul lor devenise pentru mine definiția pentru acel ceva ce înseamnă „viață”. Eu lăcrimez și îmi mânânc supa ca un profesor docil, unul care înțelege că nu are ce să-i învețe pe acești copii dar continue să-ți facă munca.

Nu era un plâns isteric, era un lăcrimat ce dezbrăca lumina ca să ajungă la miez. Am înțeles că am greșit gândindu-mă că m-am născut cu ceva deosebit în interior, că sunt un om ales și că diferența

mea ar fi meritul meu. Nu! Copii de vineri, părinții mei, viața de la țară, autocarul care întârzie, fuga de la lecții, praful varatic - toate aceste lucruri mă fac unică, nu eu. Poveștile altora m-au făcut ceea ce sunt, cicatricile ce mi-au rămas pe mâini după cioplit, fântâna din ogradă, frații mei... Noi oamenii suntem atât de orgolioși încât credem că în toate se ascunde meritul nostru și ne e frică se recunoaștem că unicitatea noastră vine din ceilalți.

Mi-am promis atunci, că fiecare zi o voi lua drept o lecție, iar diferența acelor zile va fi unicitatea mea, mi-am ștampilat promisiunea cu zâmbetul Martei, și cadrul cireșelor pe care le purta la ureche.